

गाउँ सभाबाट स्वीकृत मिति: २०८०/०३/२२

हेलम्बु गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०८०

प्रस्तावना:

हेलम्बु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम हेलम्बु गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०८०” रहेको छ।
(२) यो ऐन २०८० साल श्रावण १ गतेदेखि हेलम्बु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची- १ बमोजिम सम्पत्ति कर/घरजग्गा/भूमी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
३. **घर वहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची- २ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।
४. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची- ३ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
५. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची- ४ बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
६. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची- ५ बमोजिम सवारी साधन तथा पार्किङ्ग शुल्क वापतको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
७. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची- ६ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
८. **मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची- ७ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९. बहाल बितौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची-८ मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बितौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१०. पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची-९ बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
११. ट्रेकिङ, कोयोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूची-१० बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१२. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची-११ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१३. पर्यटन शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची-१२ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
१४. प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन उपयोग तथा विक्री शुल्क: (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको खोलानाला वा अन्य सार्वजनिक स्थलबाट वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी त्यसमा तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुहरूको उत्खनन तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक एवं ऐलानी जग्गामा रहेको काठ, दाउरा, जराजुरी आदिको उपयोग र विक्री गरे वापत अनुसूची-१३ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर लगाइने र असूल गरिनेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुहरू विक्री गर्दा विक्रीको दर तथा उपलब्ध परिमाणका आधारमा कायम भएको न्यूनतम विक्री मूल्यमा ठेक्का बढाबढ गरी गर्न सक्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम ठेक्का निर्धारण नभएमा कार्यपालिकाले निर्णय गरी गाउँपालिकाले अमानत विधिबाट विक्री गरी रकम संकलन गर्न सक्नेछ।
१५. सामुदायिक वनबाट आय प्राप्त गर्ने: (१) सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत शुल्क र वन पैदावारको विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको अनुसूची- १४ मा उल्लिखत भए बमोजिम गाउँपालिकाको तोकिएको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

१६. जरिवाना, हर्जना र दण्ड: गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर, शुल्क तथा महसुल तोकिएको समयमा भुक्तानी नगरेमा वा प्रचलित कानून पालना नगरेको कसूरमा अनुसूची- १५ मा उल्लेख गरिएको व्यवस्था तथा दरमा जरिवाना सहित वक्यौता असूल गर्नेछ।
१७. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।
१८. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ।
१९. भूमि कर छुट: हेलम्बुवासीहरुले विगत देखि भूमि कर नतिरेको अवस्थामा आर्थिक वर्ष २०८० /८१ को पौष मसान्त भित्र भूमि कर तिरेमा सो मा लाग्ने हर्जना वापतको तिर्नुपर्ने करमा ५० प्रतिशत छुट दिइने छ।

अनुसूची-१

दफा (२) सँग सम्बन्धित

सम्पत्ति, घरजग्गा तथा भूमि करको दर

क) हेलम्बु गाउँपालिका अन्तरगत सडक/बाटोसँग जोडिएको घडेरी जग्गाको न्यूनतम मूल्यांकनः

सि.नं.	ठाउँ	प्रतिरोपनि	रोपनीमा	करको दर	जम्मा जग्गा कर	प्रति वर्गफिट
१	मेलम्ची हेलम्बु सडकसँग जोडिएका साविक महाकाल, इचोक किउल तिम्बुघाडग्युल गाविस क्षेत्रका जग्गा प्रति रोपनी	२००००००	१	०.०५	१०००	१
२	गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अन्य मोटर बाटोसँग जोडिएका घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	५०००००	१	०.०५	२५०	१
३	गोरेटो बाटोसँग जोडिएको खेतको घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	३०००००	१	०.०५	१५०	१
४	गोरेटो बाटोसँग जोडिएको पाखाको	१५००००	१	०.०५	७५	१

घडेरी जग्गा प्रति रोपनी						
----------------------------	--	--	--	--	--	--

ख) माथि खण्ड (क) मा उल्लेख भए बाहेकमा जग्गाको किसिमको आधारमा कायम गरिएको जग्गाको न्यूनतम मुल्यांकनः

सि.नं.	वडा नं	जग्गाको वर्गीकरण	जग्गाको प्रकार	प्रतिरोपनी मुल्य	करको दर (प्रतिशतमा)	जम्मा जग्गा कर	घरको प्रति वर्गफिट कर
१	वडा नं १	खेत	अब्बल	४००००	०.०५	२०	१
		पाखो	अब्बल	२८०००	०.०५	१४	१
		खेत	दोयम	३६०००	०.०५	१८	१
		पाखो	दोयम	२४०००	०.०५	१२	१
		खेत	सीम	३२०००	०.०५	१६	१
		पाखो	सीम	२२०००	०.०५	११	१
		खेत	चाहार	२८०००	०.०५	१४	१
		पाखो	चाहार	२००००	०.०५	१०	१
२	वडा नं २	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
३	वडा नं ३	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	५४०००	०.०५	२७	१

		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	४६०००	०.०५	२३	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४२०००	०.०५	२१	१
४	वडा नं ४	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
५	वडा नं ५	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
६	वडा नं ६	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	६५	१

		पाखो	सीम	५००००	०.०५	25	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	60	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	20	१
७	वडा नं ७	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	75	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	35	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	70	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	30	१
		खेत	सीम	१३००००	०.०५	65	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	25	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	60	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	20	१
<p>पुनश्चः विलम्ब शुल्क एक वर्षसम्म १० प्रतिशत, तीन वर्षसम्म 1५ प्रतिशत र सो भन्दा माथि 20 प्रतिशत थप लाग्नेछ।</p>							

अनुसूची - २
दफा (३) सँग सम्बन्धित

घरबहाल कर		
सि.नं.	जग्गा तथा घर भाडामा लिने	करको दर
१	लेखापरीक्षण गराउने दायित्व भएका संस्थाहरुले बहालमा लिएको घर	बहाल रकमको १० प्रतिशत
२	अन्य (व्यापार, व्यवसायिक, घरयासी वा कृषि प्रयोजनका लागि लिएको घरजग्गा)	बहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची - ३
दफा ४ सँग सम्बन्धित

व्यवसाय कर

सि. नं	विवरण	दता शुल्क	नवीकरण शुल्क
१	व्यापारिक वस्तु		
1.1	सुन, चाँदी विक्रेता	7500	3500
1.2	भिडियो क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर उत्पादक / वितरक	3000	1500
2	मच्चिरा		
2.1	क) थोक विक्रेता	10000	5000
2.2	ख) खुद्रा विक्रेता	4000	2000
2.3	हलुका पेय पदार्थको थोक विक्रेता	3000	1500
3	निर्माण सामाग्री		
3.1	क) सिमेन्ट, छड, धातुका निर्माण सामान विक्रेता	20000	10000
3.2	ख) सिसा, रंगरोगन तथा टायल्स जस्ता निर्माण सामाग्रीहरु	5000	2500
3.3	कम्प्युटर र सो सँग सम्बन्धित सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	2000	1000
4	विद्युत/सोलार विक्रेता		
4.1	क) बिजुलीको सामान विक्रेता	5000	2500
4.2	ख) सौर्यऊर्जाबाट चल्ने विद्युतीय सामाग्री विक्रेता	1500	750
4.3	रेडियो, घडी, मोवाइल तथा अन्य विद्युतीय सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	4000	2000
4.4	फर्निचरका सामान तथा कार्पेट विक्रेता	5000	2500
5	पेट्रोलियम पदार्थ		
5.1	क) आयल निगमको डिलर भई पेट्रोलियम पदार्थ विक्रेता	20000	10000

5.2	ख) ग्यास तथा मट्टितेल विक्रेता	3000	1500
5.3	क) टिभि फ्रिज जस्ता अन्य विद्युतीय सामान विक्रेता	5000	2500
6	खाद्यान्न किराना पसल		
6.1	क) थोक विक्रेता	4000	2000
6.2	ख) खुद्रा विक्रेता	2000	1000
6.3	फलफुल तथा तरकारी विक्रेता	1000	500
6.4	स्वदेशी तथा विदेशी कपडा, तयारी पोसाक र जुत्ता विक्रेता	7500	5000
7	अन्य सेवा		
7.1	क) ब्यूटी पार्लर, केश श्रृङ्गार तथा सैलुन, ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाई आदि सेवा	3000	1500
7.2	ख) सिलाई कटाइ गर्ने	1000	500
7.3	ग) पेन्टिङ्ग सेवा	1500	750
7.4	घ) पशु वधशाला	3000	1500
7.5	ड) मासु विक्रेता	3000	1500
7.8	पुल हाउस/व्यायमशाला	4000	2000
7.9	भाँडाकुडा विक्रेता	5000	2500
7.10	स्टिल तथा अन्य रेडिमेड फर्निचर विक्रेता	5000	2500
7.11	खेलौना तथा उपहार (गिफ्ट) विक्रेता	2000	1000
7.12	केवुल/नेटवर्किङ्ग सेवा	5000	2500
8	डेरी उद्योग		
8.1	क) चिस्यान केन्द्र	5000	2500
8.2	ख) दुग्ध डेरी	2000	1000
8.3	बेकरी तथा कफी सप	1000	500

8.4	विशेष परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा	2000	1000
8.5	सामान ढुवानीकर्ता कम्पनी	7500	4000
9	निर्माण व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर		
9.1	घ वर्गको दर्ता दस्तुर	15000	7500
9.2	घ श्रेणीको नवीकरण दस्तुर (आश्विन मसान्तसम्म नवीकरण गरेमा रु. ५०००/- र सो अवधिमा नवीकरण नगरी चैत्र मसान्त भित्र नवीकरण गरेमा दोब्बर दस्तुर लाग्ने र इजाजतपत्र नामसारी, प्रतिलिपी र कम्पनी/प्रा.लि.मा परिवर्तन दस्तुर तथा कारोवार थपमा रु.५०००/- दस्तुर लाग्ने छ।		
10	उत्पादनमूलक उद्योग		
10.1	क) ब्लक, इट्टा तथा प्लास्टिक उद्योग	7500	5000
10.2	ख) अन्य साना घरेलु उद्योग	1000	500
10.3	ग) कलर ल्याब	4000	2000
10	फर्निचर उद्योग		
10.1	क) टूली समेत राखेको स-मिल उद्योग	15000	1000 0
10.2	ख) स-मिल तथा फर्निचर बनाउने उद्योग	7500	5000
10.3	ग) सामान्य फर्निचर उद्योग	3000	2000
11	उर्जामूलक उद्योग (हाईड्रोपावर)		
11.1	१ मेघावाट	10000 0	5000 0
12	खनिज उद्योग	4000	2000
13	होटल, लज तथा रेष्टुरा		
13.1	क) वर्ग (स्टारवाला)	15000	7500
13.2	क) वर्ग (लजको लागि १० कोठा माथि भएको)	7500	5000
13.3	ख) वर्ग (लजको लागि ५-९ कोठा भएको)	4000	2000

13.4	ग) होटल, रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	3000	1500
13.5	घ) फास्ट फुड र बेकरी क्याफे	3000	1500
13.6	ड) रिसोर्ट	5000	3000
14	सेवा उद्योग		
14.1	क) सिनेमा हल	5000	2500
14.2	ख) अफसेट प्रेस	4000	2000
14.3	ग) लेजर प्रेस	3000	1500
14.4	घ) कोल्ड स्टोर तथा फास्ट फुड विक्रेता	3000	1500
14.5	ड) अडियो क्यासेट विक्रेता	3000	1500
14.6	च) हवाई सेवा बुकिङ काउन्टर	3000	1500
14.7	छ) सार्वजनिक परिवहन बुकिङ काउन्टर	4000	2000
15	क्रसर जन्य उद्योग तथा पत्रे हुंगा खानी (वातावरणीय शुल्क)	10000 0	5000 0
16	संचार सेवा (रेडियो एफ.एम.)		
16.1	क) फोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट तथा फोटोकपी सेवा	2500	1000
16.2	ख) कुरियर सेवा	1500	1000
16.3	ग) अखबार छपाई तथा प्रकाशन	1500	750
16.4	घ) रेडियो एफ.एम.	5000	2500
16.5	ड) केबुल टेलिभिजन	1500	750
16.6	पत्रपत्रिका, स्टेशनरी तथा पुस्तक विक्रेता	3000	2000
17	वित्तीय सेवा		
17.1	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने क बर्गका बैंकको शाखा	15000	7500
17.2	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने ख बर्गका बैंकको शाखा	12000	6000

17.3	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने ग बर्गका बैंकको शाखा	10000	5000
17.4	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने घ बर्गका बैंकको शाखा	5000	2500
17.5	बीमा कम्पनी शाखा	10000	7000
17.6	सहकारी बैंक तथा अन्य वित्तीय संस्था	2000	1000
18	सहकारी संस्था		
18.1	क) बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	5000	3000
18.2	ख) कृषि तथा साना किसान सहकारी	3000	1500
19	स्वास्थ्य सेवा		
19.1	क) गैर सरकारी अस्पताल	10000	5000
19.2	ख) नर्सिङ होम/पोलिक्लिनिक	5000	2500
19.3	ग) मेडिकल फर्मा	5000	2000
20	विद्यालय कक्षा स्तरोन्नती (निजी क्षेत्रबाट संचालित)		
20.1	क) मन्टेश्वरी	5000	2500
20.2	ख) आधारभुत	7500	4000
20.3	ग) मावि	15000	7500
20.4	घ) क्याम्पस	25000	15000
21	तालिम केन्द्र		
21.1	क) टाईपिङ तथा कम्प्युटर इन्स्ट्रुच्युट र भाषा प्रशिक्षण	2000	1000
21.2	ख) सिलाईबुनाई तथा अन्य साना प्रशिक्षण केन्द्र	1500	750
22	मर्मत सम्भार/वर्कशप		
22.1	क) हेवी ईक्युपमेन्ट्स, बस, ट्रक, जिप, कार, ट्र्याक्टर	5000	3000
22.2	ख) मोटरसाईकल, टेम्पो	5000	2500

22.3	ग) टि.भि., फ्रिज, मोटर, पंखा, हिटर	2000	1000
22.4	घ) साईकल मर्मत तथा बिक्री	1000	500
22.5	पार्क तथा पिकनिक स्पट प्रति पटक	500	
23	विविध व्यवसाय		
23.1	मेशिनरी पार्टपुर्जा पसल	5000	3000
23.2	पान पसल	1000	500
23.3	खाना तथा नास्ता पसल	4000	2000
23.4	मिठाई तथा चिया पसल	2000	1000
23.5	पोल्ट्री, पशु फर्म/दाना डिपो/एग्रोभेट	5000	2500
23.6	कन्सल्टेन्सी दर्ता शुल्क	5000	2500
23.7	सप्लायर्स कम्पनी	3000	1500
23.8	टेन्ट हाउस	2500	1250
23.9	रासायनिक मल, विषादी पसल तथा बिउ विजन विक्रेता	3000	1500
23.1 0	चुरोट, सुर्ती पसल	5000	3000
23.1 1	डिलरशीप (माथि भए बाहेक)	5000	2500
23.1 2	मिल (कुटानी पिसानी र तेल पेलानी)	2000	1000
23.1 3	पानि घट्ट (कुटानी पिसानी)	500	250
24	संस्था दर्ता		
24.1	नाफामुलक	3000	1500
24.2	गैर नाफामुलक	1500	750
24.3	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	5000	2500
२४. ४	होमस्टे तथा घरबास	५००	२५०

२४. ५	महिला समूह	५००	२५०
२४. ६	कृषि समूह	१०० ०	५००
२४. ७	ट्राउटमाछा फर्म	१०० ००	५०० ०
२४. ८	कवाडी व्यवसाय	5000	2500
२४. ९	कफी प्रशोधन केन्द्र	1500	1000

पुनश्च: (क) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, अल्पसंख्यक तथा महिलाको नाममा व्यवसाय दर्ता गर्दा ५० प्रतिशत छुट गरिनेछ।

(ख) माथि उल्लेखित भएका सबै व्यवसायहरू प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्तभित्र नवीकरण नगरेमा २५ प्रतिशत र सो आर्थिक वर्ष समाप्त भएमा सत प्रतिशत थप जरिवाना लिइ नवीकरण गरिनेछ।

अनुसूची - ४

दफा ५ सँग सम्बन्धित

जडिवुटी, कवाडी तथा जीवजन्तु कर

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	ऊन, खोटो निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	6
2	बज्रजन्ती, काफलको बोक्रा, चुत्रोको बोक्रा निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	2
3	लोठ सल्लाको पात, सतुवा, लप्सी निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	5
4	धसिंगरे निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	5
5	धुपीको काठ निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	20
6	पैयुको बोक्रो, सल्लाको सिङ्गा, एसेलुको डाँठ, तितेपाती, मजिठो, धुपीको पात, अमला, काउलो, हरो, बरो निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	1
7	साल	गोटा	500
8	सल्लो, उत्तिस, चिलाउने, कटुस, मौवा, अस्ना (साज), शिरिस, सिमल, अन्य	गोटा	5
9	दाउरा	प्रति टिप	300
10	काठ कटानी, चिरान पल्लाईलिङ्ग (समूह भन्दा बाहिर विक्री/निकासी) गरेमा	प्रति क्यू.फिट	20
11	प्रचलित कानूनले निषेध गरेका जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ्ग, प्वाँख, छाला आदि निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	5
१२	खाली सीसी, प्लाष्टिक (बोतल, भाँडाकुँडा, पुराना जुत्ता, चपल, ग्यालन र जर्किन), खाली बोरा, तेलको टिन, धातुका टुक्राहरू, पुनः प्रशोधन (रिसाइक्लिङ्ग) गरी पुनः प्रयोगमा आउन सक्ने सामानहरू	प्रति टिप	ठूलो ट्रक रु 1000, सानो टिपर रु ५00 र ट्याकटर वा अन्य रु २50

अनुसूची - ५
दफा ६ सँग सम्बन्धित
सवारी साधन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	दर्ता तथा इजाजत शुल्क		
1.7	अटोरिक्सा,	प्रति गोटा	५००
1.7	विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	३००

अनुसूची - ६
दफा ७ सँग सम्बन्धित
विज्ञापन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	होडिड बोर्ड / साइन बोर्ड	प्रति वर्ग फिट	75
2	व्यापारिक स्टल	प्रति गोटा	150
3	धातुको फ्रेम वा विद्युतीय तरङ्ग प्रयोग गरिएको प्रचार सामग्री	प्रति वर्ग फिट	200

अनुसूची - ७
दफा ८ सँग सम्बन्धित
मनोरञ्जन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	भिडियो घर, फन पार्क, बाल उद्यान	प्रति टिकट	१
२	सिनेमा हल	प्रति टिकट	२

अनुसूची - ८
दफा ९ सँग सम्बन्धित
बहाल विटौरी कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	तालामाराड-हेलम्बु, राजमार्ग आसपासका सार्वजनिक संरचना/जग्गाहरु		
1.1	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	10000
1.2	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	2500
1.3	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिट	15
1.4	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिट	10
1.5	हाट बजार	प्रति दिन प्रति स्टल	50
2	माथि सि.नं. १ म उल्लेख भएका क्षेत्र बाहेकका गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक संरचना/जग्गाहरु		
1.1	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	2000
1.2	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	2000
1.3	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा आर सि.सि.	प्रति वर्ग फिट	12
1.4	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति तला	3000
1.5	अस्थायी टहरा बनेकाको हकमा अन्य	प्रति वर्ग फिट	6

अनुसूची - ९
दफा १० सँग सम्बन्धित
पार्किङ्ग शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	पार्किङ्ग शुल्क		
1.1	अटोरिक्सा, विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	१५
1.2	स्कूटर/मोटरसाइकल	प्रति गोटा	१०

1.3	हलुका सवारी साधन	प्रति गोटा	२०
1.4	ट्रयाक्टर	प्रति गोटा	२५
1.5	हेभी सवारी साधन-बस, ट्रक	प्रति गोटा	५०

अनुसूची १०

दफा (११) संग सम्बन्धित

ट्रेकिङ्ग कोयोकिड, प्याराग्लाइडिङ्ग तथा च्याफ्टीङ्ग शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	ट्रेकिङ्ग	प्रति व्यक्ति	५०
2	कोयोकिड	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
3	क्यानोइड	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	५०
4	बन्जी जम्पीङ्ग	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००
5	जीपफ्लायर	प्रति व्यक्ति	१००
6	च्याफ्टिड	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
7	प्याराग्लाइडिङ्ग	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००

अनुसूची- ११
दफा (१२) सँग सम्बन्धित
सेवा शुल्क तथा दस्तुर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	नक्सा पास, निर्माण स्वीकृति शुल्क		
1.1	नक्सा पास पुस्तिका	प्रति किताव	500
1.2	अभिलेखीकरण नक्सा पास पुस्तिका	प्रति किताव	500
1.3	क वर्गको (आर.सि.सि.) पाँच तलामाथि (औद्योगिक प्रयोजन)	प्रति वर्ग फिट	15
1.4	ख वर्गको (आर.सि.सि.) १००० वर्ग फिट भन्दा माथि	प्रति वर्ग फिट	5
1.5	ख वर्गको (आर.सि.सि.) १००० वर्ग फिट सम्म	प्रति वर्ग फिट	3
1.6	क र ख वर्गको माथि उल्लेख बाहेक सबै	प्रति वर्ग फिट	2
1.7	नक्सा फेरबदल दस्तुर		1000
1.8	मोहोडा परिवर्तन दस्तुर		1000
1.9	तल्ला थप निवेदन शुल्क		500
1.10	व्यापारिक भवन (सटर)	प्रति वर्ग फिट	3
1.11	व्यवसायिक भवन	प्रति वर्ग फिट	4
1.12	शैक्षिक भवन निजि विद्यालयको हकमा मात्र	प्रति वर्ग फिट	8
1.13	संस्थागत भवन नाफामुलकको लागि मात्र	प्रति वर्ग फिट	10
1.14	औद्योगिक भवन	प्रति वर्ग फिट	15
1.15	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (आर सि सि)		500
१.१६	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (लोड बेरिङ्ग)		200
2	अभिलेखीकरण दस्तुर (आवासीय तथा व्यापारीक भवन)		

2.1	१००० वर्ग फिट सम्मको लागि	प्रति वर्ग फिट	2
2.2	१००० वर्ग फिट देखि माथि सबै	प्रति वर्ग फिट	3
2.3	लोड बियरिङ्ग घरहरुको हकमा	प्रति वर्ग फिट	2
3	नक्सापास प्रमाण पत्र र निर्माण सम्पन्नताको प्रतिलिपी शुल्क		500
4	घर जग्गा मूल्यांकन/आयस्रोत प्रमाणित		0.10 प्रतिशत
5	व्यवसाय दर्ता प्रतिलिपी		500
6	चार किल्ला प्रमाणित	प्रति कित्ता	300
7	अमिन दस्तुर	छ रोपनीसम्म	1000
		सो भन्दा माथि	3000
8	घरबाटो भए नभएको प्रमाणित गरेको		500
9	नाता प्रमाणित		200
10	व्यक्तिगत घटनादर्ता विलम्ब दस्तुर		नियमानुसार
11	व्यक्तिगत घटनादर्ता प्रतिलिपी		500
12	घर दर्ता शुल्क		
12.1	क) RRC/RBC ढलान घर		50
12.2	ख) RRC/RBC विनाको पक्की घर		30
12.3	ग) कच्ची घर		20
13	सिफारिस दस्तुर		
14	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस		500
15	घर जग्गा नामसारी सिफारिस		500
16	घर कायमको सिफारिस		200
17	छात्रवृत्ति सिफारिस		100
18	विद्यालय ठाउँसारी		500
19	मोही नामसारी सिफारिस		200
20	डिलर लिने सिफारिस		2000
21	नागरिकता सिफारिस		100

22	बाहिरी जिल्ला कर्मचारी परिवार नागरिकता/प्रतिलिपी लिनका लागि सिफारिस		100
23	नागरिकताको प्रतिलिपी सिफारिस		500
24	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस		500
25	धारा जडान सिफारिस		200
26	बिजुली जडान सिफारिस		200
27	अंग्रेजीबाट गरिने जुनसुकै प्रकारका सिफारिस		500
28	काउन्सलर प्रमाणित (वडा कार्यालयबाट सिफारिस भै आएमा निशुल्क) वडाबाट सिफारिस नभइ सिधै पालिकाले प्रमाणित गर्नु परेमा		500
29	निजी विद्यालयको तह वृद्धि सिफारिस		500
30	सञ्चार टावर स्वीकृती सिफारिस निजी क्षेत्रको		10000
31	योजना कार्यान्वयन किताव		200
32	संस्था दर्ता सिफारिस		1000
33	संस्था नवीकरण सिफारिस		500
34	कृषक समूह दर्ता सिफारिस		100
35	कृषक समूह नवीकरण सिफारिस		100
36	उपभोक्ता समिति बैंक खाता सिफारिस		निःशुल्क
37	कागजात प्रमाणिकरण शुल्क		500
38	घरायसी लेनदेन कागज प्रमाणित शुल्क		1000
39	कार्यक्रम संचालन अनुमति नाफामुलक संस्था		1000
40	कार्यक्रम संचालन अनुमति गैरनाफामुलक संस्था		500
41	आर्थिक विपन्नता सिफारिस		निःशुल्क

42	गाउँपालिकामा औषधी प्राप्त गर्नेलाई औषधोपचार सिफारिस		500
	गाउँपालिका बाहिर औषधोपचार गर्नेलाई सिफारिस		निःशुल्क
43	अनुदान सिफारिस		निःशुल्क
44	व्यवसाय सुचीकृत		500
45	अन्य सिफारिस		200
46	पशु चौपाय सिफारिस		
46.1	गाई, भैसी, गोरु लगायतका पशुहरु	प्रति गोदा	100
46.2	वाखा वा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोदा	50
46.3	कुखुरा, हाँस, माछा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोदा	५
47	क्रसर, खानी तथा अन्य नाफामुलक हाइड्रो पावर संस्था दर्ता तथा नवीकरण सिफारिस		5000
48	उर्जामूलक उद्योग (हाइड्रोपावर) सहमति दस्तुर		20000
49	पशु सेवा शुल्क		
४९.१	गाई/भैसी/गोरु/ बंगुर	प्रति गोटा	१५
४९.२	कुखुरा/ हाँस/कालिज/ टर्की/वट्टाई	प्रति गोटा	2
४९.३	पशु बीमा दावि सिफारिस		१००
४९.४	व्यवसाय दर्ताको सिफारिस		१००
४९.५	बैदेशिक कामकाजका लागि सिफारिस		१००
४९.६	वन्यजन्तुबाट हुने क्षती मूल्यांकन सिफारिस		१००
४९.६	कृतिम गर्भधान सेवा (सेवा केन्द्रमा)	प्रति गोटा	१००
४९.६	कृतिम गर्भधान सेवा (सेवा केन्द्र बाहिर)	प्रति गोटा	२५०

अनुसूची - १२
दफा १३ सँग सम्बन्धित
पर्यटन शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	50
2	गैर नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	75
3	गैर आवसीय नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	100

अनुसूची - १३
दफा १४ सँग सम्बन्धित
ढुङ्गा गिट्टी बालुवाको विक्री तथा निकासी कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
1	ढुङ्गा गिट्टी बालुवा संकलन तथा विक्री शुल्क (संकलन शुल्क रु ३ र विक्री शुल्क रु ६)	प्रति घन फिट	9
2	पुराना घरको ढुङ्गा निकासी	प्रति घन फिट	4
3	पत्रे ढुङ्गा निकासी	प्रति वर्ग फिट	5

अनुसूची- १४

दफा (१५) सँग सम्बन्धित

सामुदायिक वन उपभोक्ताको कार्ययोजना तथा वन पैदावर कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत	प्रति कार्ययोजना	५००
२	वन पैदावारको बिक्री वापत प्राप्त हुने रकमको	कुल बिक्री रकमको	१० प्रतिशत

अनुसूची - १५

दफा (१६) सँग सम्बन्धित

जरिवाना शुल्क, हर्जना र दण्ड सम्बन्धी व्यवस्था

सि.नं	विवरण	करको दर रू
१	गाउँपालिका क्षेत्रभिन्न तोकिएको स्थान बाहेक अन्यत्र जथाभावी फहर गरेमा राखेमा वा फालेमा र जथाभावी पार्किङ्ग गरेमा	२०० देखि ५००० सम्म
२	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरु उत्खनन् गरेमा (व्याकहो लोडर)	७५०००
३	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरु चोरी निकासी गरेमा (व्याकहो लोडर)	५००००
४	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरु चोरी निकासी गरेमा (ट्रिपर)	२००००
५	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरु चोरी निकासी गरेमा (आइचर)	१५०००
६	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरु चोरी निकासी गरेमा (अन्य साना सवारी साधन)	५०००
७	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रुपमा काठ दाउरा तथा काठजन्य वस्तु कटान गरी निकासी गरेमा प्रति गाडी	५ हजार देखि २५ हजार सम्म
८	गाउँपालिकाबाट इजाजत नलिइ भवन निर्माण गरेमा प्रति वर्ग फिट	१
९	गाउँपालिकामा दर्ता वा इजाजत नलिइ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गरेमा	५०० प्रति व्यवसाय
१०	गाउँपालिकाले निषेध गरेको क्रियाकलाप सञ्चालन गरेमा	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम

पुनश्च: (फ) व्याज (हर्जाना) लाग्ने: कुनै करदाताले यस ऐन बमोजिम लाग्ने कर, दस्तुर, सेवा शुल्क समयमा दाखिला नगरेमा अन्यत्र व्याज (हर्जाना) तोकिएकोमा सोही बमोजिम र नतोकिएको हकमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले व्याज (हर्जाना) लाग्नेछ ।

(ख) समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने: यस ऐन तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएको करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा यस ऐन बमोजिम तिर्नुपर्ने करको दोब्बर रकम विलम्ब शुल्क सहित लाग्ने कर निजबाट असुल गरिनेछ ।

(ग) भुट्टा विवरण दिएमा जरिवाना लाग्ने: यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले कर छल्ने नियत लिई भुट्टा वा अधुरो विवरण दाखिला गरेमा नियमानुसार लाग्ने करको दोब्बर रकम जरिवाना सहित लाग्ने कर निजबाट असुल गरिनेछ ।

(घ) व्याज (हर्जाना) नलाग्ने: यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क, व्याज (हर्जाना) र जरिवानामा पुनः व्याज (हर्जाना) लाग्ने छैन ।